

Христина ЛИПОВЕЦЬКА

здобувачка освітньо-професійної програми
«Менеджмент» ТНЕУ

Христина ФЛЕЙГУТА

здобувачка освітньо-професійної програми
«Менеджмент» ТНЕУ

Науковий керівник – к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ТНЕУ Любов ЗАСТАВНЮК

ПРОБЛЕМАТИКА КУЛЬТУРНОГО ТА ДУХОВНОГО РОЗВИТКУ, НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ НАСЕЛЕННЯ ОТГ

На сучасному етапі розвитку українського суспільства особлива увага держави зосереджена на розвитку духовних цінностей суспільства, збереженні нематеріальної культурної спадщини, впровадженні інноваційних підходів у вирішенні питань духовного виховання молоді та громадськості в полікультурному просторі України.

Одним із основних пріоритетних напрямків роботи держави та безпосередньо керівництва об'єднаних територіальних громад є розвиток культурних та духовних якостей їх жителів, а також їх національно-патріотичне виховання. Зважаючи на те, що на сьогоднішній день, особливо у сільській місцевості, актуалізувалася проблема щодо нестачі місць для проведення дозвілля людей різного віку, у сфері культури постають питання реорганізації культурно-дозвіллевої сфери в цілому. Отже, подальше реформування закладів культури України не втратило своєї актуальності, а навпаки стає одним із важливих завдань держави з огляду на необхідність демократизації сектору культури.

Одним із основних об'єктів реалізації культури у сільській місцевості є заклади культури, які відіграють важливу роль у збереженні національної самобутності, підвищенні культурного потенціалу суспільства. Згідно з Законом України «Про культуру», заклад культури – юридична особа, основою діяльності якої є діяльність у сфері культури, або структурний підрозділ юридичної особи, функції якого полягають у провадженні діяльності у сфері культури [1].

Проте, на даному етапі розвитку ОТГ будинки культури у селах не функціонують взагалі, або знаходяться у занедбаному стані та потребують реставрації. У деяких ОТГ утримувати мережу закладів культури за кошти, що є у розпорядженні місцевих громад, складно, через це багато культурно-просвітницьких закладів закриті. Насамперед, це стосується закладів у сільській місцевості.

Однак, слід зазначити, що заклади культури – невід'ємна частина

громади. Добре розвинена інфраструктура закладів культури сприятиме розвитку інтелектуального рівня громадян, внутрішньому та зовнішньому туризму, а також розширить можливості ОТГ презентувати себе та свої соціально-економічні досягнення на всеукраїнській та міжнародній арені.

Доцільним є удосконалення існуючих форм функціонування закладів культури та створення нових мистецьких просторів з урахуванням розширення напрямів діяльності та надання різного роду культурних, освітніх, мистецьких послуг. При цьому робота таких просторів повинна бути направлена в цілому на сімейне, естетичне виховання, заняття спортом, волонтерство, спілкування й відпочинок.

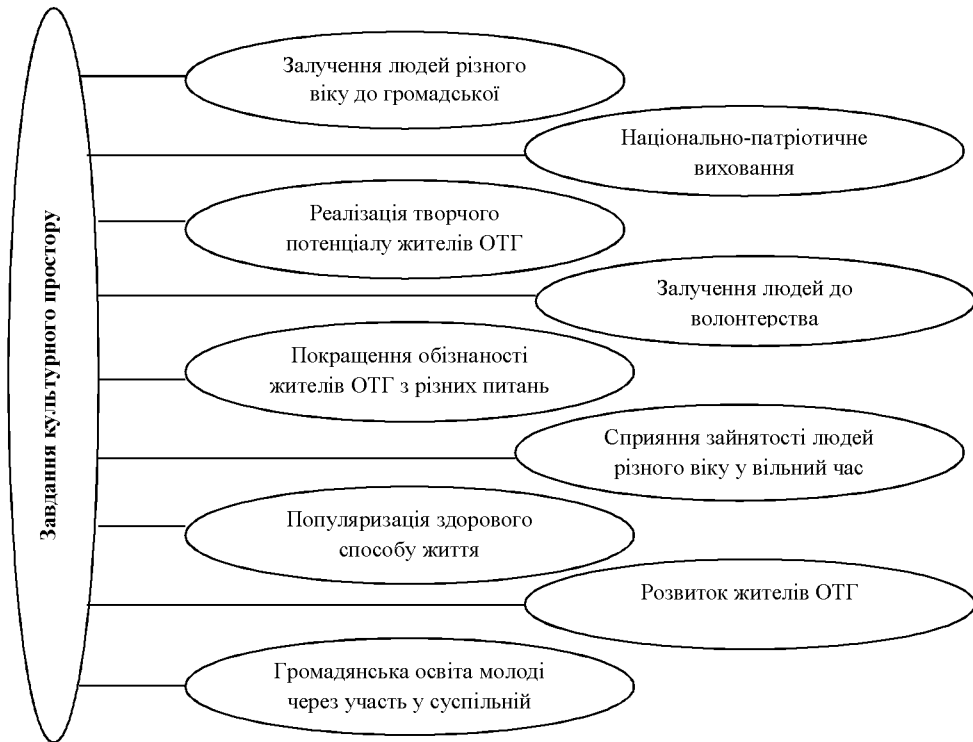

Рис. 1 Базові завдання культурного простору на базі ОТГ
Примітка. Сформовано авторами на основі проведених досліджень

Організація мистецького простору може включати в себе різного роду культурні заходи, а саме: проведення кінопоказів під відкритим небом, благодійні ярмарки, живі концерти запрошених та місцевих гуртів, гастрономічні фестивалі, мистецькі заходи та багато іншого.

Простір такого типу стане місцем залучення жителів до громадської діяльності ОТГ та стане базою організаційних зібрань активістів ОТГ, адже для більшості з них відсутність такої можливості є постійною перешкодою для повноцінної та ефективної діяльності.

Отже, основними напрямками діяльності щодо забезпечення культурного та духовного розвитку населення ОТГ було визначено наступні:

- організація та проведення форумів, семінарів, нарад, конференцій, симпозіумів, літніх шкіл, круглих столів, телеконференцій, виїзних засідань, виставок, презентацій, авторських та творчих зустрічей, авторських виступів, переглядів кінофільмів і фото-колекцій, літературних і музичних вечорів;
- сприяння розвитку неформальної освіти, художньої творчості, науки й культури через реалізацію науково-освітніх програм та заходів;
- активна участь у заходах, пов'язаних із благоустроєм території ОТГ і створенням комфортних умов проживання;
- участь у формуванні демократичного, громадянського суспільства;
- сприяння розбудові активної громадянської позиції у суспільстві.

Таким чином, вважаємо, що створення сприятливих умов для розвитку та відпочинку населення ОТГ сприятиме: покращенню умов життєдіяльності населення; формуванню високоморальних цінностей; підвищенню рівня освіченості; активізації місцевого населення; згуртуванні громади; розвитку довіри; інтелектуальному та фізичному розвитку особистості.

Таким чином, культурно-дозвілєва діяльність є системою, пов'язаною з різними сферами діяльності суспільства, до якої відноситься активна роль у створенні та розвитку соціальної практики на рівні з економікою, політикою та ідеологією. Відтак, задля покращення стану культурного та духовного розвитку, національно-патріотичного виховання населення об'єднаних територіальних громад, необхідна участь молоді, яка допоможе віднайти слабкі місця та знайде великі можливості, розробляючи проекти щодо життєдіяльності ОТГ, встановлюючи партнерські відносини з органами влади.

Використані джерела

1. Про культуру: Закон України від 14.01.2020 р. № 447-IX // Відомості Верховної Ради України, 2011. № 24. С. 168
2. Стратегія національно-патріотичного виховання [Електронний ресурс] / URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286/2019>.